

Μήτσος Αλεξανδρόπουλος

Αρματωμένα χρόνια

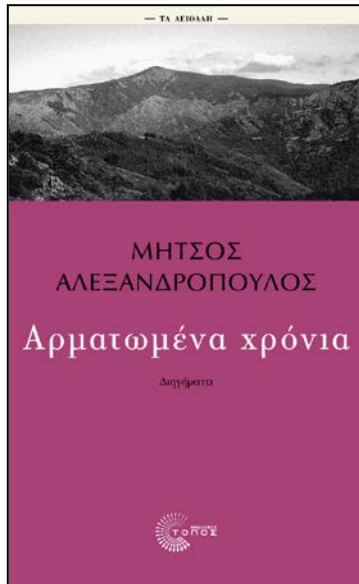
Επίμετρο: Μαρία Ν. Ψάχου

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ, ΣΕΙΡΑ: ΤΑ ΑΕΙΘΑΛΗ

Σελ.: 232 • Σχήμα: 12,5 x 20,5
ISBN: 978-960-499-611-7 • Τιμή: 14,50 €

1^η έκδοση: Μάιος 2026
[Πρώτη κυκλοφορία: 1955]

Η σειρά [τα αειθαλή](#) περιλαμβάνει μικρά σε έκταση αλλά μεγάλα ως προς το εκτόπισμά τους κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας που περιέπεσαν σε κατάσταση λήθης. Κείμενα κλασικά που η αειθαλής αξία τους επιτάσσει το ξαναδιάβασμά τους υπό το φως της εποχής μας.

Η συλλογή διηγημάτων *Αρματωμένα χρόνια* του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου εκδόθηκε το 1955 ενώ ήταν πολιτικός πρόσφυγας στην υπερορία, αμέσως μετά το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου, από τις Πολιτικές και Λογοτεχνικές Εκδόσεις (ΠΛΕ), εκδοτικό οργανισμό του ΚΚΕ κατά την περίοδο 1954-1968. Δύο από τα διηγήματα της συλλογής, μεταφρασμένα στα ρωσικά, αποτέλεσαν στη συνέχεια το διαβατήριό του για την είσοδο στο Λογοτεχνικό Ινστιτούτο Μόσχας το 1956. Ένα χρόνο πριν από τα *Αρματωμένα χρόνια*, το 1954, είχε κυκλοφορήσει από τις ίδιες εκδόσεις το πρώτο βιβλίο του, μια συλλογή διηγημάτων με το ψευδώνυμό του από τα χρόνια της Αντίστασης, Μ. Αλεξανδρόπουλος-Σφυρή.

Τα *Αρματωμένα χρόνια* περιλαμβάνουν δέκα διηγήματα στα οποία ζωντανεύει με εξαιρετική περιγραφική δεινότητα η ιστορία της ανάρτικης ζωής με τις επικές, εξιδανικευμένες συχνά στιγμές της, τις τεράστιες

δυσκολίες και την ισχυρή θέληση των μαχητών να τις υπερβούν. Στιγμιότυπα ολοζώντανα, θεατρικής υπόστασης και δραματικής έντασης, στοχασμοί πολιτικών και κοινωνικών προεκτάσεων, με κυρίαρχη ιδεολογική πρόθεση την ανάδειξη του ανθρωπιστικού προτάγματος του αγώνα, συνθέτουν την εποποιία του ΔΣΕ, που συνεχίζει με συνέπεια το έργο του ΕΛΑΣ για ελευθερία και ανεξαρτησία, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθρωπιά. Ένα ιδιότυπο χρονικό μιας γενιάς που πρόσφερε τα νιάτα της και τη ζωή της για τις αξίες της ξετυλίγεται μπροστά μας με τη συμβολή ενός πανεπόπτη αφηγητή, που συχνά υπάρχει ως πρόσωπο.

Κάποια διηγήματα ο Αλεξανδρόπουλος τα έγραψε πάνω στα βουνά, σύμφωνα με πληροφορίες της συντρόφου του Σόνιας Ιλίνσκαγια, λειτουργώντας με τους όρους της λογοτεχνικής μυθοπλασίας, σε κάποιο βαθμό ως υπεύθυνος φορέας δημόσιας ιστορίας, χάρη στη βιωματική μνήμη που τον συντροφεύει μόνιμα. Τα διηγήματα γραμμένα εν θερμώ, ως άμεση ανταπόκριση στον παραλογισμό του Εμφυλίου που διαδέχτηκε τη φασιστική κατοχή, αποκτούν άτυπο χαρακτήρα μαρτυρίας. Αποτελούν ιστορικό τεκμήριο που προηγείται της ιστορικής προσέγγισης και μπορεί να μετέχει στην προσπέλαση της ιστορικής αλήθειας και στην κατοχύρωση της ιστορικής μνήμης.

Τα *Αρματωμένα χρόνια* είναι ένα βιβλίο μνήμης που αναδεικνύει τη σύνθετη, πολύσημη και συχνά αμφίσημη σχέση Ιστορίας, μικροϊστορίας, βιώματος και μαρτυρίας. Μια πολύτιμη προσθήκη στη σειρά *Τα Αειθαλή* των εκδόσεων Τόπος.

(Τα στοιχεία έχουν αντληθεί από το επίμετρο της Μαρίας Ν. Ψάχου)

«Πάντα όταν κάθομαι να γράψω μια σελίδα, αισθάνομαι ότι κάποια κρούστα σπάζω. Κάτι προσπαθώ να απελευθερώσω από κει μέσα, ένα πρόσωπο, μια συγκίνηση, μια σκέψη ή μια στάση ανθρώπινη. Κι αυτές εδώ οι αναφορές μου στην πολιτική αυτή την έννοια έχουν. Δεν κάνω ιστορία και μάλιστα πολιτική ιστορία. Αυτή είναι η κρούστα κι εγώ προσπαθώ, το κατά δύναμιν, να βρω αυτό που είναι από κάτω...»

Μήτσος Αλεξανδρόπουλος

«Ένα βιβλίο για κάθε δοκιμαζόμενο, αγωνιζόμενο άνθρωπο που παλεύει συνειδητά ενάντια σε κάθε δυσκολία για να παραμείνει συνεπής στα πιστεύω του, αλλά και ένα πολύτιμο ψυχογράφημα μιας δύσκολης εποχής».

Μαρία Ν. Ψάχου

Απόσπασμα από το βιβλίο:

Κι όσο ζυγώναμε τον εχθρό, όσο το νιώθαμε που σίμωνεν η άγριαν ώρα, τόσο λαχτάριζαν και καίγανε τα σωθικά, πέτρωνε μέσα μας η καρδιά και σκλήραινε σαν το ξύλο η πέτσα μας κι ήτανε κείνη την ώρα σα να μην είχε ποτέ γελάσει τ' αχείλι μας, σα να μην την άγγιξε ποτέ την καρδιά μας μαλακοσύνη και αγάπη. Τούτες τις στιγμές οι αγάπες όλες, τα ιερά και τ' απόκρυφα όλα, και μάνες και πατέρες κι αγαπητικές, όνειρα και θύμησες, πάθια κι εγωισμοί, φόβοι και παλικαρσύνες έρχονται κι αραδιάζονται σε μια γραμμή, σε μια τεντωμένη πύρινη γραμμή που ξεκινάει από την άκρια του ντουφεκιού και τρυπώνει ίσα στην καρδιά του αντίπαλου.

Ο **Μήτσος Αλεξανδρόπουλος** (1924-2008) γεννήθηκε στην Αμαλιάδα. Φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών αλλά οι σπουδές του διακόπηκαν το 1947, λίγο πριν το πτυχίο, λόγω της αναγκαστικής επιστράτευσης. Λιποτάκτησε, εντάχθηκε στον ΔΣΕ, όπου πολέμησε γράφοντας παράλληλα με ψευδώνυμο χρονογραφήματα για τις μάχες. Μετά τον σοβαρό τραυματισμό του συνέχισε ως πολεμικός ανταποκριτής, δημοσιεύοντας και κάποια πεζογραφικά κείμενα. Εμφανίστηκε επίσημα στον χώρο της λογοτεχνίας από τη Ρουμανία, όπου είχε καταφύγει ως πολιτικός πρόσφυγας μετά τη λήξη του Εμφυλίου. Μεταξύ 1956-1961 σπούδασε Ρωσική Λογοτεχνία στο Λογοτεχνικό Ινστιτούτο Μόσχας. Εκεί γνώρισε και στη συνέχεια παντρεύτηκε την ελληνίστρια Σόνια Ιλίνσκαγια και το 1975 εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα.

Η συλλογή διηγημάτων του με τίτλο *Αρματωμένα χρόνια* εκδόθηκε το 1954 από τις Πολιτικές και Λογοτεχνικές Εκδόσεις (ΠΛΕ) και αποτελεί μια λογοτεχνική κατάθεση της αγωνιστικής εμπειρίας του.

Ο Μήτσος Αλεξανδρόπουλος δεν έπαψε ποτέ να γράφει για την αντίσταση στην καταπίεση, τα ηθικά και πολιτικά διλήμματα, τις συλλογικές και ατομικές ευθύνες χωρίς υπεκφυγές, συγχωνεύοντας παράλληλα δύο κόσμους και τις πολιτισμικές παραδόσεις τους, τον ελληνικό και τον ρωσικό. Το έργο του είναι ανεξάντλητο και πολυσχιδές. Έγραψε μυθιστορήματα, όπως τα: *Νύχτες και αυγές* (1961), *Σκηνές από τον βίο του Μάξιμου του Γραικού* (1976), *Τα θαύματα έρχονται στην ώρα τους* (1976), *Αυτά που μένουν* (1994), *Στο όριο* (2003) κ.ά. Εξέδωσε επίσης συλλογές διηγημάτων, βιογραφικές μυθιστορίες, μελέτες για Ρώσους κυρίως συγγραφείς, μεταφράσεις, ταξιδιωτικές αφηγήσεις και μια ιστορία της ρωσικής λογοτεχνίας από τον 11ο αιώνα μέχρι την επανάσταση του 1917. Το 2001 τιμήθηκε με το Μεγάλο Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας.

Επιπλέον στοιχεία για το βιβλίο θα βρείτε στο toposbooks.gr